

İki Reçete

Stratejik Düşünce Enstitüsü Sunumu

Doç.Dr.Erdem BAŞÇI

Başkan Yardımcısı, TCMB

23 Şubat 2010, Ankara

Konuřma Planı

1. Ekonomik istikrar için iki reęete
2. İki unsur
3. Üç Şart
4. Dört gösterge
5. Beş fayda

Ekonomik İstikrar

- **Şoklara karşı dayanıklılık**
- **Şokların önlenmesi**

Ekonomik Őok Tűrleri

- **Ųretkenlik Őokları (Ųnlenmesi zor)**
- **Finansal Őoklar (azaltılması műmkűn)**

İki Reçete

- 1. Döviz kuruna dayalı 'istikrar' programı
(2000-2001): Başarısız**
- 2. Mali disipline dayalı istikrar programı
(2002-2011): Başarılı**

İki Unsur

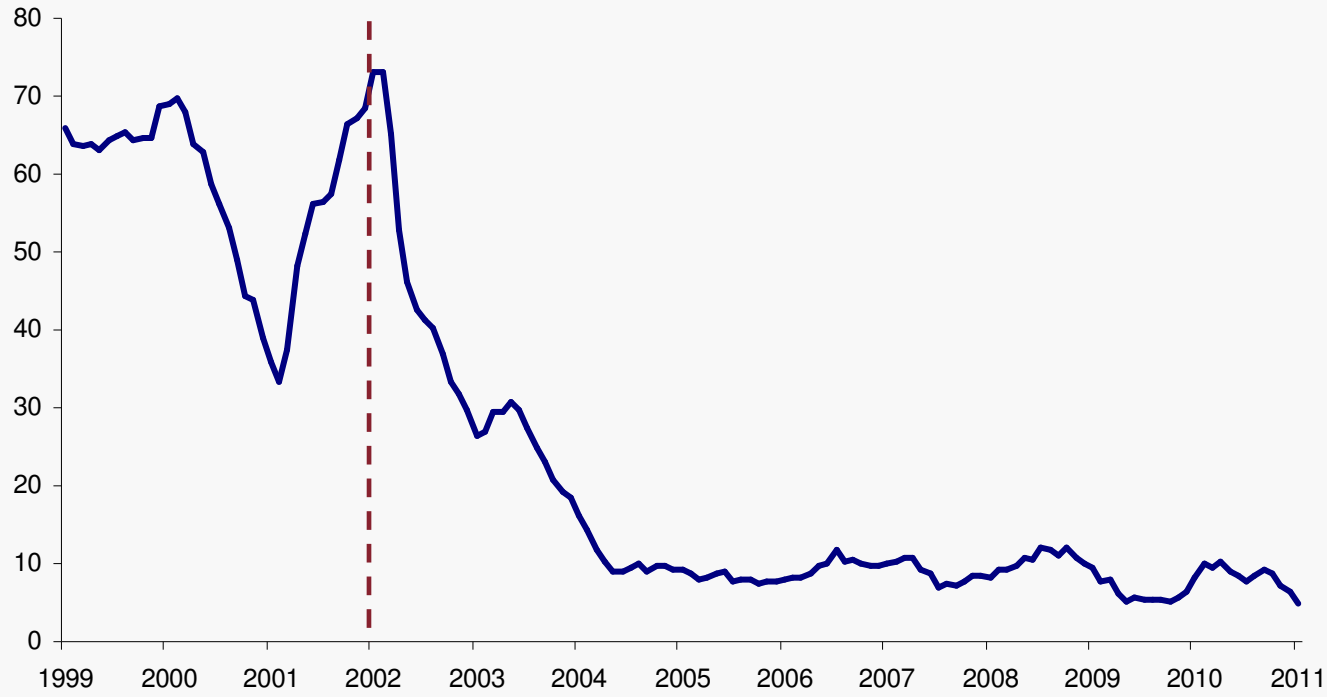
1. Fiyat İstikrarı

2. Finansal İstikrar

Fiyat İstikrarı - Türkiye

TÜFE

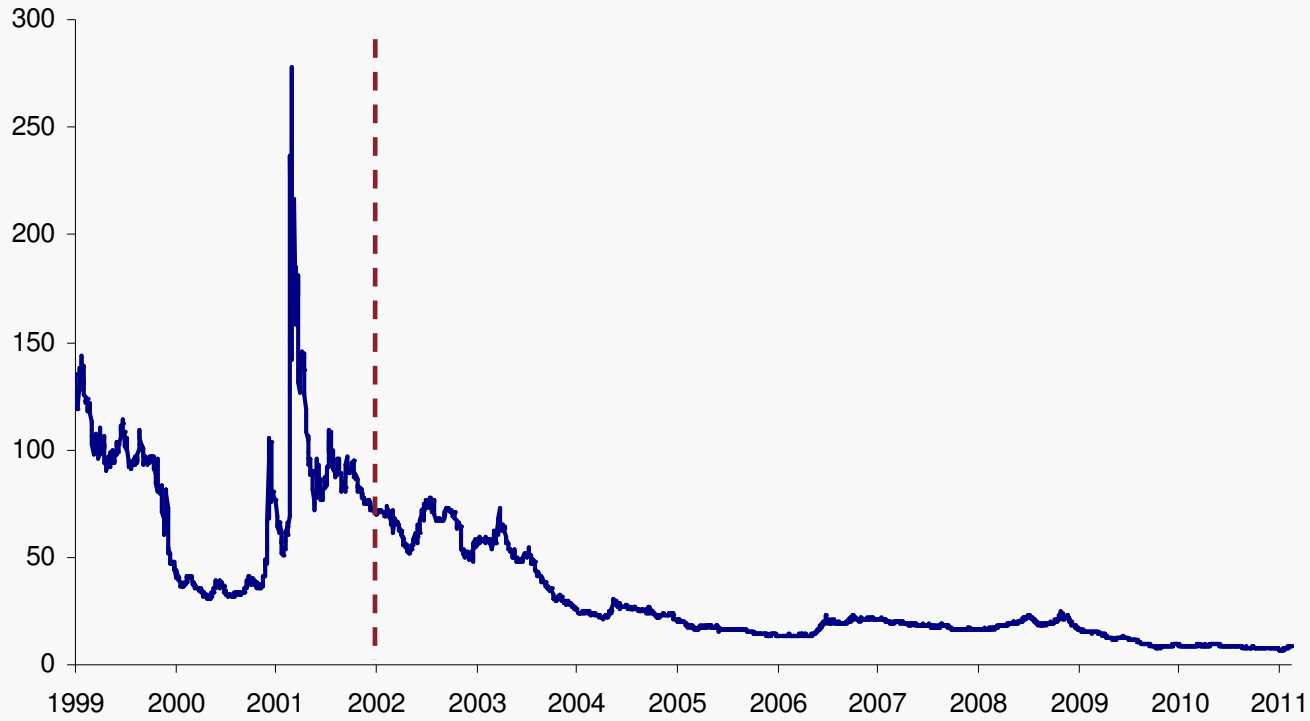
(Ocak 1999 - Ocak 2011, yıllık yüzde değişim)

Kaynak: TÜİK

Finansal İstikrar - Türkiye

Gösterge DİBS Faizi
(Ocak 1999 – Şubat 2011, yüzde)

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, TCMB

Merkez Bankası ve Finansal İstikrar

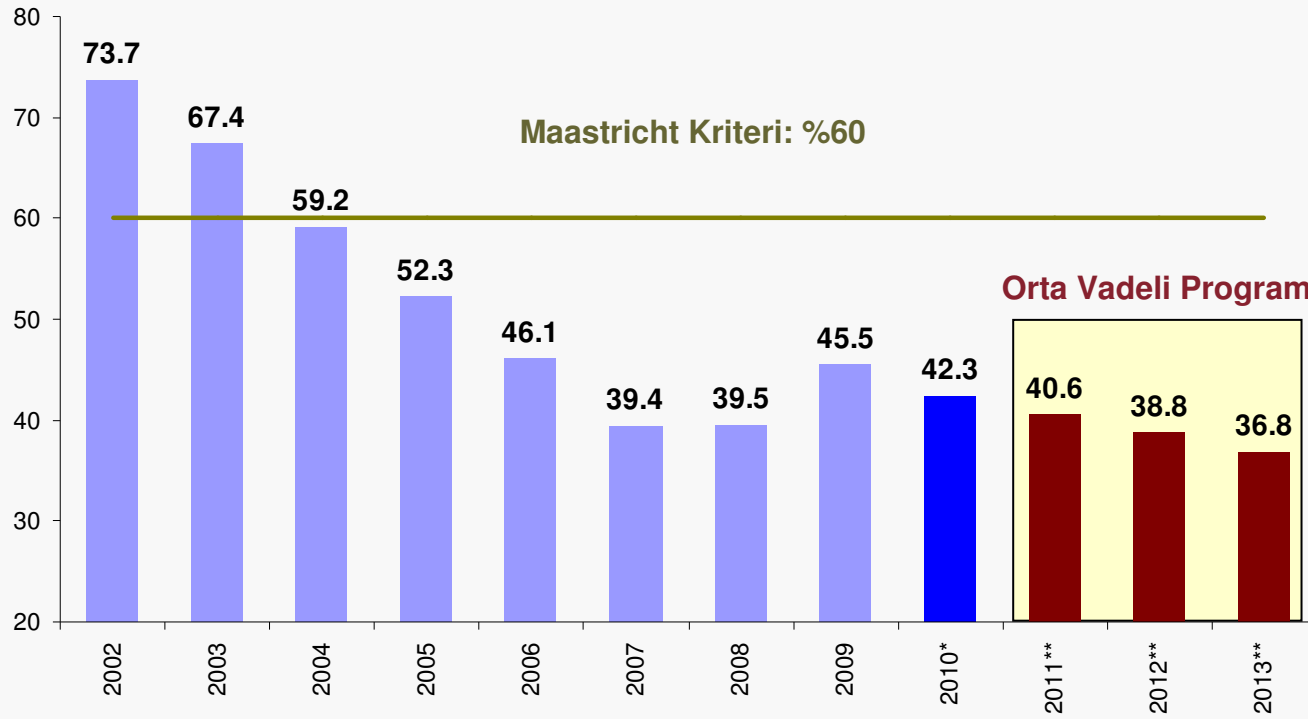
- **“Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak” (Merkez Bankası Kanunu, Madde 4)**
- **Merkez Bankası, kuruluş kanunu gereği Türkiye’de finansal istikrardan sorumlu kurumlardan biridir.**
- **Merkez Bankası, gözetim ve denetimden sorumlu diğer kurumlardan farklı olarak finansal istikrara makro açıdan bakmaktadır.**

Üç Şart

- 1. Basiretli Para Politikası**
- 2. Mali Disiplin**
- 3. İhtiyatlı Finansal Sektör Politikası**

Mali Disiplin- Türkiye

Avrupa Birliđi Tanımlı Kamu Borcu (2002 – 2013, GSYİH'ye oranı, yüzde)

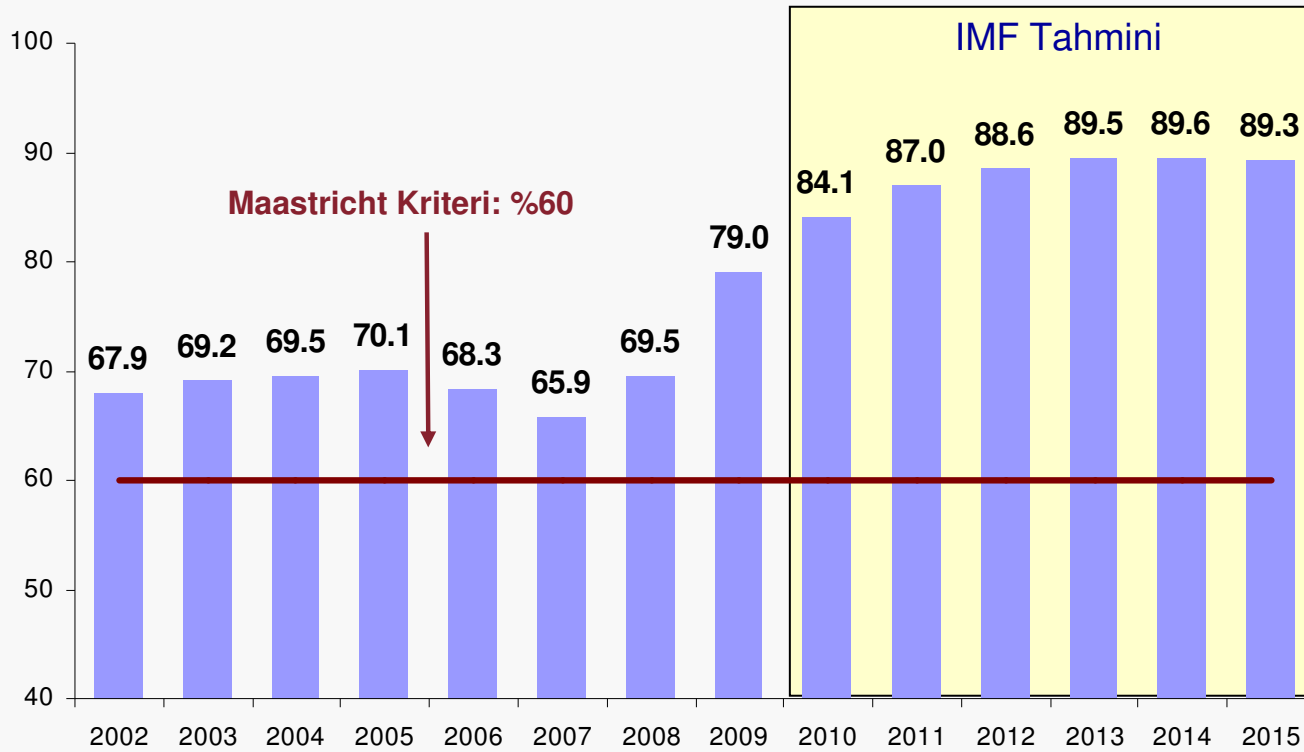
*Tahmin

**Orta Vadeli Program (2011-2013) Hedefleri

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, TCMB

Mali Disiplin – Avrupa Birliđi

Euro Bölgesi Kamu Borcu
(2002 – 2015, GSYİH'ye oranı, yüzde)

Kaynak: IMF World Economic Outlook, Ekim 2010

Dört Gösterge

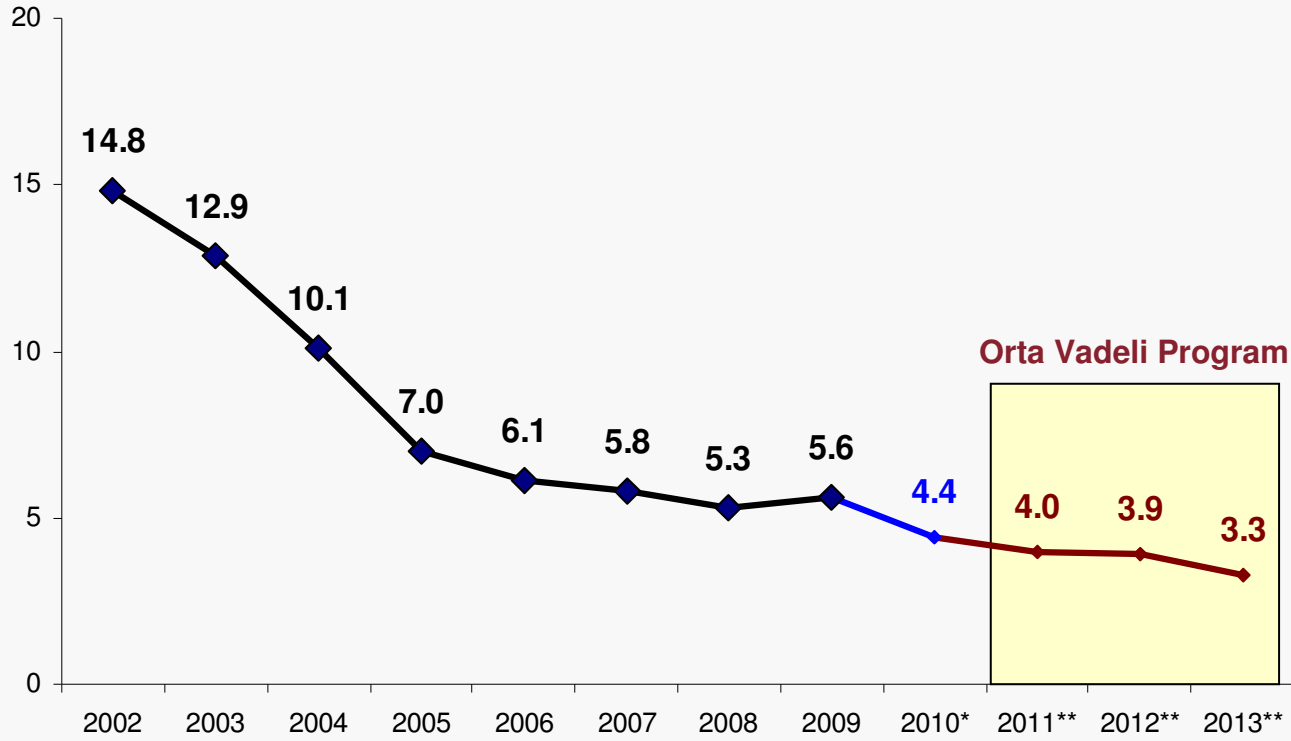
1. **Borçluluk oranları:** Daha çok öz kaynak kullanımı, daha basiretli borçlanma
2. **Borçlanma vadeleri:** *Yurt içi ve yurt dışı borçlanma ile mevduatın vadesinin uzatılması*
3. **Döviz pozisyonları:** *Kamu ve özel sektörün döviz pozisyonununun güçlendirilmesi*
4. **Risk yönetim süreçleri ve yöntemleri:** Risk bilinci ve farkındalığı

Beş Fayda

1. **Sürdürülebilir büyüme:** Küçük ve zararsız şoklar
2. **Mali alan:** Altyapı, Eğitim, Ar-Ge
3. **Gelir dağılımı:** Yüksek ücret, Düşük işsizlik
4. **Kalkınma:** Kalite, Hızlı yakınsama
5. **Sağlık:** Düşük stres

İstikrarın Faydası: Mali Alan

Faiz Harcamaları
(2002-2013**, GSYİH'ye oranı, yüzde)

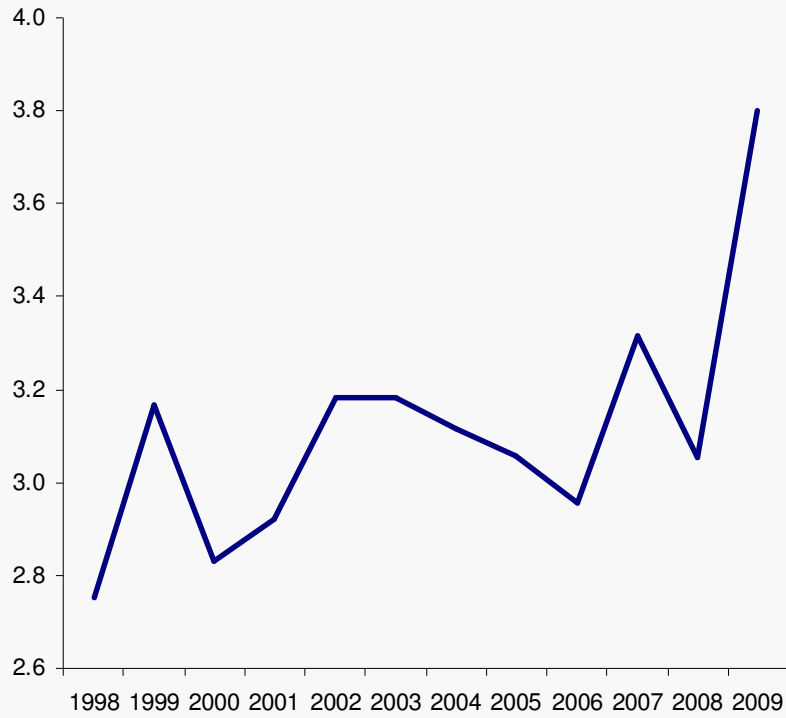
*Tahmin

** Orta Vadeli Program

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

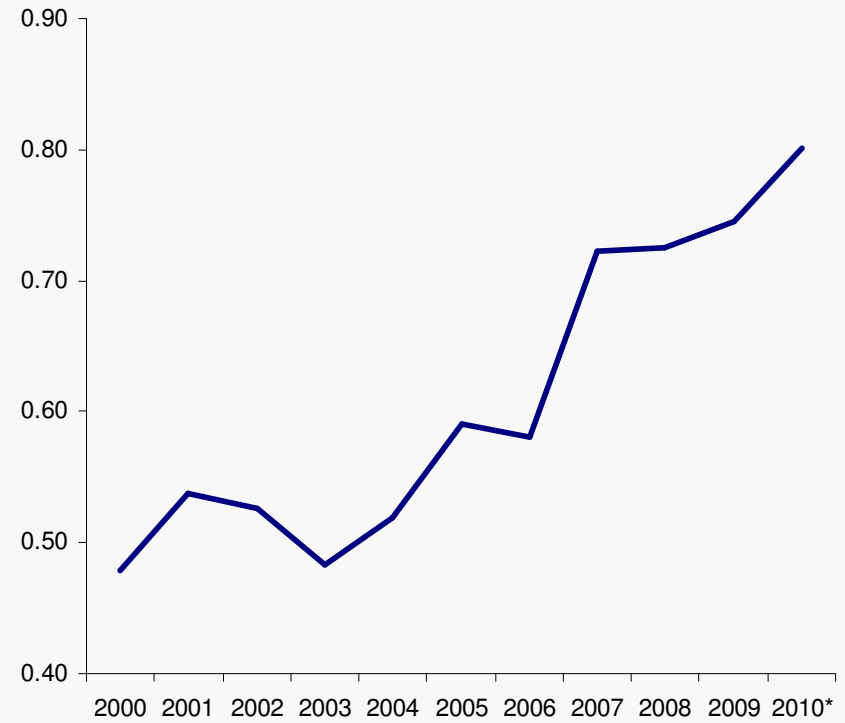
İstikrarın Faydası: Eğitim ve Ar-Ge

Kamu Sektörü Eğitim Harcamaları
(1998-2009, GSYİH'ye oranı, yüzde)

Kaynak: TÜİK

Toplam Ar-Ge Harcamaları
(2000-2010, GSYİH'ye oranı, yüzde)

•Tahmin
Kaynak: TÜİK, Hazine

Beş Fayda

1. **Sürdürülebilir büyüme:** Küçük ve zararsız şoklar
2. **Mali alan:** Altyapı, Eğitim, Ar-Ge
3. **Gelir dağılımı:** Yüksek ücret, Düşük işsizlik
4. **Kalkınma:** Kalite, Hızlı yakınsama
5. **Sağlık:** Düşük stres

İki Reçete

Stratejik Düşünce Enstitüsü Sunumu

Doç.Dr.Erdem BAŞÇI

Başkan Yardımcısı, TCMB

23 Şubat 2010, Ankara